

ОСНОВНЕ СТВАРИ КОЈЕ ТРЕБА ДА ЗНАШ О БИБЛИЈИ

Ларс Б. Данберг

ServeNow 

Основне ствари које треба да знаш о Библији

The Basic Things You Need to Know About the Bible (Serbian)

By Lars B. Dunberg

Copyright © 2014 by ServeNow.

Used by permission. All rights reserved.

ISBN 978-1-964796-97-0

Уколико није другачије назначено, коришћен је превод Светог писма: The Holy Bible, New Serbian Translation Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.® Used by permission. All rights reserved worldwide. Свето писмо, Нови српски превод Copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.® Користи се уз допуштење. Сва права задржана.

ССП стоји за: Библија Савремени српски превод, Serbian New Testament: Easy-to-Read Version (ERV-SR) Copyright © 2003 by Bible League International. Преузето са одобрењем. Сва права задржана.

Чарнић стоји за: Нови завет превод др Емилијана Чарнића © 1990 Serbian New Testament C262 Published for The Gideons International AA8 UBS-EPF 1990-25M

Published by *ServeNow*

5142 N Academy Blvd #153

Colorado Springs, CO 80918, USA

Основне ствари које треба да знаш о Библији

Увод

Библија је најпродаванија и најраспрострањенија књига на свету. До 2024. године, цела Библија је штампана на 756 језика, Нови завет на додатних 1.726 језика, а неки делови Библије на још 1.274 језика.

Реч „Библија“ потиче од речи *bíblia* на латинском и *bíblos* на грчком. То значи књига или низ књига. Поред назива Библија користе се и називи: Свето писмо, Свети списи, Писмо или Света писма – у значењу: свети рукописи. Библија је збирка од 66 књига и писама које је написало више од 40 аутора током периода од приближно 1.500 година. Постојала су само три оригинална језика на којима је Библија написана. Већи део Старог завета је на хебрејском, осим малог процента написаног на арамејском. Читав Нови завет написан је на народном грчком језику, често називаном коине грчки.

Божија реч

Библија је надахнута Божија реч. *Све Писмо је богонадахнуто, те корисно за поуку, за саветовање, за поправљање, за одгајање у праведности* (2. Тимотеју 3:16).

Она првенствено говори о Богу Створитељу и његовој љубави према људском роду. Сазнајемо о његовим намерама и плановима од почетка времена до данас. Откривамо да жели да има лични однос са нама као људским бићима.

Централна тема Библије је Божији план да нам донесе спасење. У Старом завету, концепт спасења је најбоље описан у избављењу Израела из Египта забележеном у Изласку, другој књизи Библије.

Нови завет описује како нам спасење долази кроз Исуса Христа. *Јер Бог је тако заволео свет, да је свог јединорођеног Сина дао, да ко год поверује у њега, не пропадне, него да има вечни живот* (Јован 3:16). Вером у Исуса, људима је омогућено да имају изобиљан живот овде на земљи и за вечност.

Управо нам се у Библији Бог открива. Откривамо његову природу и карактер, његову љубав, његову правду, његово опроштење и његову истину. Многи су Библију назвали приручником за живот. *Мојој нози твоја реч је лампа и светло за моју стазу* (Псалам 119:105).

Библија је изванредна књига; разнолика је по свом садржају и књижевним стиловима, а написала ју је велика група аутора. Она открива Божији план и намеру за ваш живот.

Библија је годинама била забрањена књига, доступна само свештенству и научницима. Данас је она инспирација живота за отприлике једну трећину светске популације.

Шта Библија садржи?

Библија је подељена на два дела, Стари и Нови завет. Сваки од ових делова је затим подељен на главне одељке, а на крају и на појединачне књиге.

СТАРИ ЗАВЕТ

У Старом завету постоји 39 књига, често подељених у четири дела.

Одељак 1: Пет Мојсијевих књига, такође названих Пентатеух

Постање

Реч „генеза“ заправо значи „почетак“ или „порекло“. Књига садржи извештај о пореклу универзума, људског рода, породичног живота, народа, греха и откупљења.

Књига Постања је основа за разумевање остатка Библије. То је књига односа; односа између Бога и природе, између Бога и људи и између појединаца.

Први део књиге бележи догађаје од Адама до Аврама. Остатак књиге описује Божије поступање са патријарсима: Авраамом, Исаком и Јаковом. На крају књиге, Јаков и његова породица су се преселили у Египат да би се придружили Јаковљевом сину Јосифу и његовој породици.

Излазак

Реч Излазак значи „излаз“ или „одлазак“. Управо кроз ову књигу Бог открива своје име, показује своје особине и да им је он Откупитељ. Он учи свој народ како да му искаже поштовање. У књизи налазимо учења о томе да је Бог праведан, свет и поуздан. Књига говори о Мојсијевом позиву, утњетавању јеврејског народа у Египту и њиховом одласку из Египта. На гори Синај, деца Израелова су примила Божији завет, закон и Десет заповести. Књига, такође, садржи опис Ковчега завета и Шатора, места где се Бог састајао са својим народом.

Левитски законик

Левитски законик је тако назван јер уводи законе богослужења и слављења, од посебног значаја за Левијево племе. Такође је познат под називом „Свештенички приручник“ – водичом за његов новооткупљени народ, који им показује како да славе, служе и покоравају се светом Богу. Књига даје упутства за приносе, постављање Арона и његових синова за свештенике и правила за свети живот. Описује разне празнике и годишња доба, суботу, Дан помирења и услове за добијање Божијих благослова.

Бројеви

Назив ове књиге потиче од пописа Израелаца обављеног током путовања кроз пустињу.

Једна од лекција научених у овој књизи је да када људи поступају по невери, пропуштају најбоље благослове у свом животу. Израелово неверовање је, такође, призивало Божији суд.

Главна лекција из Књиге бројева је да Божији народ мора да хода у вери, да верује у његова обећања ако жели да напредује. Књига живописно приказује Израел као откупљени Господњи заветни народ, народ који служи Богу.

Поновљени закони

Последња књига има назив који значи „други закон“ или „копија закона“. Поновљени закони се односе на Мојсијеве опроштајне говоре новој генерацији. Он их позива да чују Божији закон. Упућује их у примену његових принципа на нове околности, које их очекују. Тражи од њих да обнове завет који је Бог склопио са њиховим очевима – завет који се мора верно поштовати као услов Божијих благослова над њима у Обећаној земљи.

Одељак 2: Историјске књиге

Исус Навин

Књига је названа по Исусу Навину, Мојсијевом наследнику. Главна мисао књиге је да нам Божије присуство и моћ дају самопоуздање и храброст.

Књига прати догађаје док се деца Израелова припремају да поседну Обећану земљу,

током освајања Ханаана, поделе земље као и опроштајни говор Исуса Навина.

Изузетан живот Исуса Навина био је испуњен узбуђењем, разноликошћу, успехом и чашћу. Био је познат по дубоком поверењу у Бога, а његове изузетне особине биле су вера, храброст, послушност и оданост Божијем закону.

Судије

Ова књига обухвата временски период од смрти Исуса Навина до Самуиловог рођења, раздобље које се често назива „мрачним добом“ јеврејске историје. Име је добило по различитим владарима, односно судијама, Израела током периода од 350 година. Од 13 именованих судија, само је троје добро познато: Девора, Гедеон и Самсон.

Ова књига би се такође могла прикладно назвати „Књига неуспеха“. То је прича о некада моћној нацији Исуса Навина на духовном ролеркостеру. Невероватно стрпљење и дуготрпељивост Бога најбоље су показани током овог немирног периода.

Рути

Књига о Рути је у оштрој супротности са Књигом о судијама, али је прича повезана са истим временским раздобљем. Прича о Рути Моавкињи и њеној лојалности и посвећености Нојемини, њеној хебрејској (јеврејској) свекрви, представља читаоцу слику племенитије

стране јеврејског живота у време судија. Књига је директиван пример Божије бриге за свој народ.

1 и 2. Самуилова

Ове две књиге су првобитно биле један том. Име су добиле по Самуилу не само зато што је он главна личност у првом делу, већ и зато што је уљем помазао друга два главна лика, Саула и Давида. Књиге покривају временско раздобље у историји Израела од Самуиловог рођења до краја Давидове владавине. Тројица вођа били су млади људи који су променили будућност Израела.

1. и 2. о царевима

Ове две књиге су наставци Прве и Друге Самуилове књиге и треба их читати као наставак историје јеврејског народа. Првобитно једна књига, Прва и Друга о царевима, повезују историју Израела од последњих Давидових дана до уништења северног царства, Израела, и до пада јужног царства, Јуде. Ово је раздобље Израелове славе, поделе, опадања и пада.

И Прва и Друга књига о царевима наглашавају Божији праведан суд над идолопоклонством и неморалом. Оне покривају више од четири века вођа, од којих су неки били побожни и успешни, али је већина њих ишла својим егоцентричним путевима, изостављајући Бога из својих планова.

1. и 2. Дневника

У хебрејском канону ове књиге су чиниле један том под насловом „преостало“. Заправо, Дневници (Летописи) су резиме хебрејске историје, који дуплира велики део Самуила и Књига о царевима.

Две књиге Дневника су написане из теолошке и духовне перспективе, често одговарајући на питање „Зашто?“ многим догађајима из Друге Самуилове и Књига о царевима. Давид је истакнут у Првој књизи Дневника, а Соломон је истакнут у Другој књизи Дневника.

Јездра и Немија

Јездра и Немија, првобитно једна књига, описују повратак јеврејских изгнанника након више од пола века ропства у Вавилону и каснију обнову Јерусалима, његовог храма и његових зидина.

Основна тема Јездре је обнова храма и духовна, морална и друштвена обнова враћеног остатка у Јерусалиму под вођством Зоровавеља и Јездре. Израелово богослужење је обновљено и народ прочишћен.

Књига Немија наставља историју Јевреја који су се вратили из изгнанства у Вавилону. Као и Јездра, Немија је пружио вођство народу. Понављајућа тема је важност молитве. Немија је био бриљантан планер и организатор, политички вођа, који је водио свој народ ка духовној реформи. Био је истрајан и веран у молитви.

Јестира

Радња Књиге о Јестири смештена је у палати у Сусану (Сузи), једној од три престонице Персијског царства. Прича нам даје живописну слику Јевреја у изгнанству, нетрпељивост њихових непријатеља нејевреја у Персији и како је Јестира постала Артаксерскова (Ксерксова) царица. Касније у причи, она ризикује свој живот како би спасила свој народ, Јевреје, од потпуног уништења. Јасна је порука, која се недвосмислено намеће, да Бог користи обичне људе да превазиђе немогуће околности како би остварио своје милостиве намере.

Одељак 3: Поетске књиге*Јов*

Књига је названа по Јову, свом главном лику. Бави се питањем које је загонетно за сваку генерацију — проблем људске патње.

Чак и након што је Јов изгубио све што је поседовао и патио од страшне болести, он је и даље исповедао своје поверење у Бога. Књига пружа дубоку изјаву о Божијој правди у светлу људске патње. Књига садржи расправе између Јова и његових пријатеља о узроку његове патње. Коначно, Бог говори о решењу његове тешкоће. Иако немамо све одговоре на питања о патњи, Бог и даље све држи у својим рукама.

Псалми

Збирка од 150 псалама, на оригиналном језику названа „Књига хвале“. Цар Давид је главни аутор Књиге псалама, написавши 73 од 150. Остали писци су Мојсије, Соломон, Асаф (Давидов вођа хора), синови Корејеви и Једутун.

Ова књига је била збирка богослужбених песама јеврејског народа. Разноврсност и склад Псалама дали су овој књизи јединствено место у побожном животу појединца и Цркве.

Приче Соломонове (Пословице)

Ова књига је збирка пословица. Пословица је мудра изрека или сажета параболоа. Књига ставља велики нагласак на бекство од неморала и дружења са злим људима.

Кључна реч у Причама Соломоновим је *мудрост*, „способност да се вешто живи живот“. Међутим, побожан живот у безбожном свету није једноставан задатак. Књига Приче Соломонове пружа Божија детаљна упутства да би се његов народ успешно бавио практичним пословима свакодневног живота.

Проповедник

Ауторова намера је да докаже испразност свега што је *под сунцем*. Ова истина се прво објављује као чињеница, а затим се доказује из „Проповедниковог искуства и запажања“. Коначно, аутор показује да се пуноћа живота налази само у

препознавању живота *изнад сунца*, ствари духовних подједнако као и материјалних.

Песма над песмама

Ова књига је једина у Библији која има љубав за тему и представља збирку љубавних песама. Ове песме осветљавају спонтану и јединствену љубав између заљубљеног и његове вољене, истовремено показујући какву љубав Христос има према својој Цркви.

Одељак 4А: Пророчке књиге, велики пророци Исаија

Као и све пророчке књиге, Исаијина је добила име по пророку чије поруке бележи. Исаија је попут минијатурне Библије. Првих 39 поглавља открива Божију светост, праведност и правду. Преостала поглавља откривају проблем греха и Божији план спасења.

Јеремија

Јеремија је био Божији портпарол током назадовања и пада јужног царства, Јуде. Иако је Јеремија најавио предстојеће уништење Јуде, он је гледао даље од овог суда, на дан када ће вера у Бога бити индивидуална и духовна. То ће произаћи из Божијег „новог завета“ са његовим народом.

Јеремија је један од највећих пророка Јудеје, током њених најмрачнијих дана у историји.

Суд се не може зауставити, али обећања о обнови прожимају целу књигу.

Плч Јеремијин

Њен аутор, за кога се традиционално сматра да је Јеремија, „оплакује“ интензивну патњу Божијег народа и потпуно разарање Храма. Знајући да је Бог милостив, он моли за милост. У средини ове књиге Јеремија потврђује Божију доброту и његову верност усред патње.

Овде налазите веру утемељену у Божијем непроменљивом карактеру, јасну потврду да Божије милосрђе никада не престаје.

Језекиљ

Језекиљ је одведен у изгнанство у Вавилон, где је примио позив и вршио своју пророчку службу. Његова двострука улога пророка-свештеника и његов положај „стражара“ над својим народом чине Језекиља јединственим међу пророцима.

Књига садржи 48 поглавља, која су падом Јерусалима подељена на два дела. Језекиљева пророчанства пре овог догађаја су углавном поруке осуде Јудеје због њеног греха; након пада града, пророк говори људима без наде о нади и сигурности повратка у њихову домовину и обнове богослужења у Храму.

Данило

Данило је верни Божији човек и неустрашиви Божији гласник. Био је један од пророка

у изгнанству у Вавилону. Његова служба је трајала 70 година.

Данилово име значи „Бог је мој судија“. Данило бележи догађаје који су се одиграли током израелског ропства и подстиче народ да верује у Бога који управља целом историјом. Данилова виђења увек приказују Бога као победника.

Као младић, Данило и тројица његових пријатеља били су међу ратним заробљеницима, који су имали највише среће. Он је на крају постао један од три управитеља под монархом.

Одељак 4Б: Дванаест малих пророка

Осија

Осија, чије име значи „спасење“, служио је у северном царству, Израелу. Споља гледано, нација је уживала у времену просперитета и раста, али изнутра су морална корупција и духовна прељуба прожимали народ. Осија је понекад називан „пророком божанске љубави“. Не само што су греси његовог народа сломили Осијино срце, већ је и он сам носио тежак крст у свом животу – његова жена је била неверна. У овом горком искуству, Осија је схватио Божију љубав према својој непослушној деци и зато је молио свој народ да се покаје и преда се Божијој божанској самилости и љубави која неће пустити да Израел оде.

Јоил

Традиционално назван „Пророк Педесетнице“ због свог пророчанства о изливању Духа, које је Петар цитирао у Делима апостолским 2:16. Јоил је био човек који је могао да види вечно у пролазном. У време његове поруке, народ је био опустошен најездом скакаваца, коју је он протумачио као наговештај Дана Господњег, када ће Бог директно деловати да казни свој народ за њихове грехе. Јоил позива народ Јуде на покајање, обећавајући да ће покајање донети Божије благослове, и материјалне и духовне. Овај суд је описао као *велики и страшни дан Господњи* (Јоил 2:31).

Амос

Пастир, родом из Јуде, Амос је позван од Бога да пророкује северном царству Израела током владавине Јеровоама II (786-746. пр. Хр.). Не штедећи никога, пророк је неустрашиво најављивао предстојећи Божији суд.

Са снажним поетским сликама, Амос страствено говори о Божијој бризи за сиромашне и позива на повратак праведности и правди.

Људи су више пута прекршили сваки аспект свог заветног односа са Богом. Ипак, Божија милост и љубав су очигледне у његовој понуди избављења, ако се људи само врате њему. Бог милостиво шаље Амоса као реформатора да упозори народ Израела.

Авдија

Ова најкраћа пророчка књига, која садржи само 21 стих, оштра је критика Едомаца, потомака Исава, који је од самог почетка био непријатељски настројен према Израелу. Последњи део пророчанства се бави Даном Господњим када ће Божији суд бити над другим народима, као и над Едомом, и завршава се обећањем *да ће царство бити Господње*.

Јона

Ова књига је добила име по свом главном лику, чије име значи „голуб“. Када га је Бог послао да упозори народ Ниниве да се покаје, Јона је потрчао у супротном смеру. Али Бог је користио невољног пророка као средство своје милости. Јона је јединствен јер је једини у Старом завету позван да проповеда незнабошцима и први који је одбио позив.

Књига описује Божије велико саосећање према свим људима и његову жељу за искреним покајањем без обзира на то шта је неко учинио.

Михеј

Михеј напушта своју познату околину да би пренео строгу поруку суда кнежевима и народу Јерусалима. Његова порука се смењивала између пророчанства пропасти и пророчанства наде, наглашавајући да Бог мрзи идолопоклонство, неправду, побуну и празне ритуале, али ужива у опраштању онима који му се врате.

Михејеве поруке су запањујуће сличне Амосовим; многи исти греси се осуђују, а користи се исти груб, директан, огорчен, убедљив језик. Бог нуди наду свима онима који му остану верни.

Наум

Наум, што значи „утеха“, пророкује против окрутног народа Асирије. Он подсећа народ Јуде да Бог контролише историју и да неће дозволити да зло заувек влада. Ниниви, главном граду земље, једном је дата привилегија да упозна јединог истинског Бога. Наум је сада прорекао да ће Нинива пасти, и она је пала.

Авакум

Авакум се молио и пророковао у временима криза. Међународна сцена је била шокирана догађајима од далекосежног значаја. На домаћем терену, Божији народ је био захваћен кризом верске и моралне збуњености.

Ова књига садржи пророкове жалбе и питања и Божији одговор на њих. У Божијим одговорима Авакум открива врата која воде од питања до траженог одговора. Он улази на та врата у веру која му омогућава да изјави: *Веселим се у Богу мог спасења! Господ Бог је моја снага.*

Софонија

Ова књига обухвата две велике теме пророчког учења: суд и спасење – обе се протежу на све

народе. Софонија подстиче људе на покајање и уверава их да ће Бог пребивати усред праведног остатка након њиховог покајања.

Агеј

Агеј је био пророк који је, заједно са Захаријом, охрабривао враћене изгнанике да обнове храм. Он јасно показује последице непослушности и благослове послушности док говори људима да су се лишили Божијих благослова напуштајући пројекат изградње храма. Када људи дају предност Богу и његовом дому, они су благословени. Послушност доноси охрабрење и снагу Божијег Духа.

Захарија

Понекад називана „Старозаветним открићењем“, ова књига садржи поруке пророка Захарије, Агејевог савременика.

Захаријина пророчка служба одвијала се у време јеврејске обнове након вавилонског ропства. Народу обесхрабреном због свог задатка обнове храма, Захарија је упутио речи охрабрења и мотивације.

Малахија

Име последње књиге Старог завета и име пророка Малахије значе „мој гласник“. Две главне теме су грех и отпадништво Израела и предстојећи суд над невернима, са благословима обећаним онима који се покају.

Иако је Малахијина порука пуна оптужби и упозорења, она такође истиче Божију посвећеност да придобије нашу искрену љубав и послушност.

НОВИ ЗАВЕТ

У Новом завету постоји 27 књига, генерално подељених у четири дела.

Одељак 1: Јеванђеља

Матеј

Ово Јеванђеље се приписује Матеју, царинику, пореском службенику и ученику. То је најпотпунији извештај о Исусовим учењима и написан је да би убедило пишчеву јеврејску публику да је Исус Месија. Најзначајнији одломак са поуком је Проповед на гори.

Следеће приче налазимо само у Матеју: Јосифова визија, посета мудраца, бекство у Египат, покољ деце, Јудина смрт, сан Пилатове жене, додатна васкрсења приликом распећа, подмићивање стражара и нагласак на крштењу у Великом послању.

Марко

Марково јеванђеље је најкраће и вероватно га је написао Јован Марко, пратилац Петра, Павла и Варнаве на њиховим мисионарским путовањима. Ово јеванђеље описује Исусову службу од његовог крштења до вазнесења. Марко

мање помиње параболе, али бележи Исусова „моћна дела“ као доказ његове божанске моћи.

Порука коју Марко преноси је порука наде, која се зове Исус Христос.

Лука

Лука, који је пратио Павла на његовим мисионарским путовањима, аутор је трећег јеванђеља. Он је писао да би представио Исуса као Спаситеља, исцелитеља и учитеља.

У овом јеванђељу Исус је чинио чуда у суботу: истерао је демона из човека, исцелио Петрову ташту, парализованог човека код базена Витезде, физички хендикепирану жену, човека са воденом болешћу, као и човека који је рођен слеп.

Јован

Јеванђеље по Јовану је написано да потврди веровање хришћана да је Исус Христос, Син Божији. Његова сврха је да људи верују у Исуса и то је наведено у Јовану 20:31. Јован не само да бележи догађаје као што то чине остала јеванђеља, већ их и јединствено тумачи дајући им духовно значење. *У почетку је био Он – Реч, и Он – Реч је био са Богом. Он – Реч био је Бог* (Јован 1:1).

Одељак 2: Историја

Дела апостолска

Дела апостолска бележе рану историју Цркве. Увод јасно ставља до знања да је Лука аутор.

Књига почиње Исусовим вазнесењем на небо, а затим прати раст хришћанства – од Јерусалима и његове околине, затим до Сирије, Мале Азије, Грчке и на крају до Рима. Она живописно описује како је јеванђеље прелазило и географске и културне границе.

Одељак 3: Писма

Римљанима

Ово писмо је најдуже и најутицајније од свих Павлових списа. Писао га је хришћанима у Риму, које се надао да ће посетити. Павле пише о греху, закону који не може да пружи спасење, како Бог пружа спасење кроз Исуса и шта значи имати веру у њега.

Павле је, такође, писао своја писма о томе како је Бог окупио људе из различитих средина у једно тело, Цркву, кроз оно што је Христос учинио за њих на крсту и кроз своје васкрсење.

1. и 2. Коринћанима

Ова два писма су написана коринтској цркви, која се састојала од многих кућних цркава у граду. Борили су се са проблемима који су данас уобичајени: расправе, фракције и сексуалност. Писма садрже учење о Тајној вечери, или причешћу, Светом Духу и коришћење његових дарова у јавности, наводећи да је љубав кључ хришћанског живота.

Друго писмо се понекад назива „тешко писмо.“ Оно описује тешкоће и недаће које

је Павле поднео у служби Христовој. Апостол сматра Коринћане својом децом у Христу.

Галатима

Посланица Галатима се често назива писмом ослобођења. Павле тврди да су окови греха скршени и да смо стога слободни у Христу како бисмо могли живети по закону љубави. Наше оправдање је Божијом благодаћу, као и наше посвећивање и прослављење.

Многи су читали Посланицу Галатима и злоупотребљавали своју слободу под маском хришћанске слободе. То је жалосно, јер подразумева да имамо слободу да грешимо. Међутим, слобода, према Павлу, значи да имамо слободу да не грешимо. Слобода је жива и динамична повезаност са Христом.

Ефесцима

Ово је једно од четири Павлових писама која су писана у затвору. Остала три су Филиплџанима, Колошанима и Филимону. Писмо позива вернике да воде живот достојан свог хришћанског позива. Представља две теме: хришћанско јединство и праведан живот. Ово писмо није било само за Ефесце, већ је дистрибуирано и многим другим црквама.

Филиплџанима

Ово је писмо радости. Радост се помиње шеснаест пута у писму. Такође, оно представља Исусову понизност. Послато је да би се

захвалио цркви на подршци Павловој служби. То је охрабрујуће писмо, али се бави и неким проблемама које захтевају помирење.

Колошанима

Писмо Колошанима је добро познато по својој доктрини и краткоћи. Фокус је на чврстом стајању. Павле пише са дубоком, молитвеном забринутости. Колошани су очигледно били у опасности да буду заведени лажним учењима, која су претила да обману људе у вези са Христом и хришћанском вером. Стога је важан део учења писма да је Христос узвишен.

Из писма је јасно да Павле никада није посетио цркву у Колосима. Он их обавештава да је Христос Бог, да је глава Цркве и да смо ми сједињени са њим.

1. и 2. Солуњанима

Ова писма су написана убрзо након оснивања Солунске цркве. Павла охрабрује труд Солуњана и њихова континуирана истрајност у вери и не устручава се да их охрабри.

Солуњани су млада црква којој је потребно вођство – баш као и многим црквама у данашњем свету – са живом посвећености Богу, али узнемирена питањима доктрине и безпосличарима.

Нека од ових питања су се вртела око есхатологије, друга око општег црквеног живота. Оба су обрађена на изузетно практичан начин.

1. и 2. Тимотеју

Павлова прва посланица Тимотеју дотиче се многих истих проблема са којима се наше цркве сусрећу данас. Он говори о ауторитету, учењу, богослужењу и охрабрењу у настојању да поново усклади ефешку заједницу са истином јеванђеоске поруке. Тимотеј је био Павлов представник у Ефесу и од њега се захтевало да пружи пример у тешком времену.

Друга посланица Тимотеју је написана око пет година касније. Ово писмо се веома разликује по тону од првог и упућено је више самом Тимотеју.

Павле пише из затвора, а касније у писму сазнајемо да су га напустили неки људи за које је мислио да ће бити уз њега.

У овом писму Павле предаје вођство новој генерацији црквених вођа. Он их, такође, моли да га посете и донесу му неке материјале за читање.

Титу

Ово је лично писмо које је апостол Павле написао младом проповеднику кога је оставио на острву Крит. Писмо Титу је практично и разматра свакодневне проблеме са којима се суочава млади проповедник.

Писмо је пуно упозорења и упутстава, али је, такође, било и охрабрење, јер је Титов ауторитет био појачан тоном и поруком Павловог писма. Оно је требало да се чита наглас цркви

и у њему се разматрају различите теме од интереса за критске цркве.

Филимону

Оно је најкраће Павлово писмо. Било је написано Филимону, хришћанском сабрату. Сврха писма била је Павлова молба Филимону да прими свог роба Онисима назад у свој дом као брата. Онисим је постао хришћанин док је био са Павлом, тако да је његов повратак требало да буде на другачијем нивоу.

Ово писмо је упућено одређеном појединцу као приватно писмо. Међутим, намера је била и да се прочита целој цркви.

Јеврејима

Тема овог писма је охрабрење да истрајемо баш као што је Христос истрајао. Оно наглашава да је Исус „узвишенији“. Написано је као проповед, а писмо се назива *речју опомене* (Јеврејима 13:22 ССП).

Јеврејски хришћани који су примили ово писмо вероватно су били изложени жестокиим прогонима. Пошто се Христос још није вратио да успостави своје царство, овим хришћанима је било потребно да се увере да је хришћанство заиста истинито и да је Исус заиста Месија.

Јаковљева

Јаковљева посланица разоткрива лицемерне праксе и фокус је на исправном хришћанском понашању. То је практично писмо, које

се бави хришћанском етиком. Јаков инсистира да су дела, а не речи, обележје ученика. Наша вера се види у нашим делима.

1. и 2. Петрова посланица

Аутор је Петар, апостол Исуса Христа. Његови говори забележени у Делима апостолским указују на сличан став према прогону и патњи. Његово писмо овде одражава време патње и искушења. Петар опомиње читаоце да живе живот у чистоти, побожно, и подстиче их на постојаност и верност.

Прво писмо је написано да охрабри вернике у тешким временима подсећајући их на истинитост њихове вере.

Друго писмо је било подсетник читаоцима на истинитост јеванђеља које су примили. Подсећа их да ће Господ одржати своја обећања упркос околностима у којима се налазе.

Јованова писма

Ово су три писма која је написао апостол Јован. Лажни учитељи су наставили да шире своје јеретичке идеје. Зато је Јован написао прво писмо. У њему он наглашава Исусову људску природу. Чуо је Исуса, видео га је и додирнуо својим рукама. Он пише писмо како би читаоци знали да имају вечни живот.

Његово друго и треће писмо баве се конкретним проблемима у две цркве близу Ефеса, у којима је био пастир. Друга Јованова посланица је упућена или цркви или, можда,

некој жени. Трећа Јованова посланица је упућена Гају, човеку који је похваљен због гостопримства.

Јуда

Чини се да је Јудина посланица намењена публици која је прешла у хришћанство из јеврејског порекла. Он упозорава своје читаоце на опасности од отпадања од вере и указује на неверство Израелаца као подсетник на Божији суд. Јуда подстиче примаоце да *се боре за веру* (стих 3), а у завршном благослову препоручује их *Ономе који је моћан да их сачува од пада* (стих 24).

Одељак 4: Књига о будућности

Откривење

Ова књига нас подстиче на победоносни живот због наше наде у будућност. Порука књиге Откривење је важна за цркву данас, баш као што је то била за цркву када ју је Јован први пут написао.

Написао ју је апостол Јован када је био прогоњен и протеран на острво Патмос. Књига Откривење говори о Божијем суверенитету, Христовом повратку, Божијем верном народу, предстојећем суду и нашој нади за будућност.

Зашто је Библија најважнија књига на свету?

Библија је највероватније најважнија књига што је икада написана. То су извештаји

очевидно о историјским догађајима од таквог значаја да су буквално обликовали свет у коме живимо. Ова књига је темељ скоро свега што ћемо ми људи икада знати или постићи.

Ево неколико разлога зашто би требало да обратите пажњу на ову књигу.

Библија је променила свет

Многи људи широм света свакодневно читају делове ове књиге. То је најобјављиванија књига у историји света. Штампана је на свим већим језицима (укључујући и Брајево писмо) од када је први пут написана и била је прва књига која је штампана на штампарској машини. И – из године у годину она наставља да буде светски бестселер.

Неки људи су стремни да ураде све за ову књигу

У неким земљама Библија је забрањена. Неки су изгубили живот покушавајући једноставно да добију приступ овој књизи. У многим земљама је кривично дело дистрибуирати или поседовати ову књигу. Неки су покушали да је елиминишу. Нису успели.

Неки људи је мрзе, други је воле. Када је прочитамо, морамо реаговати на овај или онај начин. Најважније је да су се животи драматично променили захваљујући овој књизи.

Ова књига садржи поруку слободе која мења животе

Уздигла је достојанство и права сваког људског бића икада рођеног. Садржи јасно учење о вредности и достојанству сваке особе.

Она припада свима и трансформисала је сваку културу, племе и расу људи који су је поседовали. Ова књига садржи јединствену поруку у самој својој сржи; она тврди за себе да је Божија реч.

Ако тренутно не знате ништа о Богу, знаћете много о њему након што је прочитате. Ако сматрате да доста знате о Богу, знаћете још више након што је прочитате.

Књига вас повезује са најважнијим бићем које икада можете упознати

Његово име је Исус, који је назван Христос, или Месија. Читав Стари завет указује на његов долазак, а цео Нови завет сведочи о његовим учењима и делима.

Људи проналазе живот у Христу. Неки су исцељени и ослобођени у његово име. Када га сретнете на страницама ове књиге, он ће променити и вас.

Исус је једини верски вођа који је васкрсао из мртвих. Сви остали су мртви у својем гробу. Авраам је мртав. Мојсије је мртав. Мухамед је мртав. Буда је мртав. Ганди је мртав. Само Исус тврди да је жив.

ПИТАЊА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ И РАЗМИШЉАЊЕ

- Колико књига има у Старом завету а колико у Новом?
- Да ли си икада прочитао Библију од корица до корица?
- Ако си релативно нови верник, да ли си покушао да прочиташ Нови завет?
- Да ли постоје књиге у Старом завету које ти нешто говоре? На који начин су ти се оне обратиле?
- Многи људи обично кажу да су им Псалми говорили. Да ли си читао приче о Давиду у 1. и 2. Самуиловој, 1. о царевима и 1. дневника, а које говоре о позадини тих Псалама? Ако ниси, прочитај.

- Да ли постоје књиге у Новом завету које ти нешто говоре? Зашто или како?
- Које различите аспекте Христове личности наглашавају четири писца јеванђеља?
- Док читаш посласнице, свака од њих учи Цркву различитим важним принципима за живот. Да ли си прочитао свако то писмо у целини да би видео како се та начела примењују на нас као хришћане данас?
- Зашто нам је Библија толико важна?